Nr 104.

Av herr **Lindgren**, *om tull å volframjärn.*

Tillverkningen av volframjärn har under de två senaste åren upptagits av två svenska företag. Legeringen innehåller 80—85 % metalliskt volfram och användes huvudsakligen för framställning av verktygsstål, s. k. snabbstål. Framställningen sker i elektriska ugnar, i vilka volframmalm på lämpligt sätt reduceras med kol. Då malmen måste importeras från Kina och andra transatlantiska länder har ifrågavarande industri lika naturliga förutsättningar i vårt land — med dess tillgång på relativt billig elektrisk energi — som i övriga produktionsländer. Tillverkningskostnaderna i vårt land torde icke skilja sig nämnvärt från kostnaderna i andra produktionsländer. En tull å volframjärn är därför knappast motiverad ur de synpunkter, som varit avgörande vid fastställandet av flertalet av de nu gällande tullarna i vårt land. Ur en annan synpunkt är emellertid införandet av ett sådant tullskydd i hög grad motiverat och nödvändigt, därest ej den nyupptagna inhemska industrien skall tvingas nedlägga tillverkningen.

Före 1931 låg den europeiska marknaden för volframjärn helt i händerna på en konvention, till vilken samtliga för prissättningen betydelsefulla tillverkare voro anslutna. Genom upptagandet av tillverkningen i vårt land har emellertid denna konvention sett sin maktställning hotad. För att återupprätta denna ställning har konventionen sänkt sina priser för export till vårt land ej endast under de verkliga tillverkningskostnaderna utan t. o. m. så långt, att priserna torde vara lägre än de direkta, s. k. rörliga kostnaderna. Avsikten med dylika försäljningar till rena förlustpriser är givetvis att tvinga de svenska företagen att helt underkasta sig konventionens önskningar. Det är alltså här ej endast fråga om vanlig dumping, utan om s. k. destruktiv dumping, som tillkommit i avsikt att slå ihjäl den svenska industrien.

Medelpriset å volframjärn utgjorde nedannämnda år:

1930	kr. 4:42	pr	kg
1931	» 2:74	»	»
jan.—sept. 1932	» 2:04	»	»

vilket ju klart visar den utomordentligt starka prisdumpingen.

Det är tyvärr icke möjligt för de svenska fabrikerna att upptaga kampen med de utländska fabrikerna på deras egen mark. Produktionsländerna ha nämligen skyddat sina industrier mot ett dylikt angrepp genom införandet av höga tullar, vilka framgå av nedanstående tabell:

England: 33,33 % av värdet,
Frankrike: 15 % av värdet + 15 % valutatillägg + 4 % tillägg å förtullade värdet,
Tyskland: RM 250:— per 1,000 kg legering + 2 % »Ausgleichssteuer».

Den svenska elektrokemiska industrien har redan tidigare varit utsatt för liknande angrepp från den utländska industriens sida. År 1925 nedlades alkalifabriken i Hudiksvall på grund av destruktiv dumping; den andra tillverkaren av kalihydrat tvingades samtidigt att underkasta sig den europeiska kartellens villkor, vilka inneburo att utlandet tillförsäkrades en mycket stor del av den svenska marknaden.

Den elektrokemiska industriens produkter äro till mycket stor del föremål för internationella kartellavtal. De svenska företagen ha i allmänhet ingen annan utväg öppen än att så småningom komma överens med de utländska fabrikerna, då de i annat fall skulle bliva utsatta för destruktiv dumping. Vid underhandlingar om dylika internationella avtal ha de producenter den starkaste ställningen, som kunna stödja sig på en skyddad hemmamarknad och därför ej kunna hotas med någon destruktiv dumping. En producent, som saknar tullskydd på den inhemska marknaden, kan däremot i allmänhet icke påräkna någon exportkvot utan får kanske nöja sig med endast en mindre del av sin hemmamarknad. Tullskyddets betydelse ur denna synpunkt har hittills icke uppmärksammats av statsmakterna i vårt land i motsats till förhållandet i flertalet andra länder. Belysande härför äro förhållandena vid kalkkvävetullens sänkning år 1926 och borttagande år 1928. Statsmakternas beslut inverkade omedelbart på den svenska industriens exportkvot såsom framgår av nedanstående exportsiffror:

År 1926	15,664 ton
» 1927	9,120 ton
» 1928	495 ton.

Att märka är att den tidigare tullen icke fördyrade priserna på kalkkväve inom landet på grund av konkurrensen med andra tullfria kvävegödselmedel.

Härav framgår den enorma betydelse, som en tull har för internationellt kartellerade produkter utan att därmed konsumenternas intressen skadas. Det är visserligen sant, att under den tid, som dumpingen pågår, konsumenterna komma i åtnjutande av ett särskilt lågt pris, därest tull ej förefinnes. Men denna fördel består endast under en kort tid, nämligen till dess att de inhemska företagen tvingats till underkastelse. Om denna underkastelse innebär ett fullständigt nedläggande av den inhemska industrien, bytes fördelen i en nackdel, ty den utländska kartellen kan då på den svenska marknaden uttaga monopolpriser. Faran för höga priser förefinnes alltså även om tull saknas, man skulle till och med kunna påstå, att den är större i detta fall. Om nämligen tullskydd förefinnes för den inhemska industrien, synes det sannolikt, att denna ej vågar uttaga några oskäliga priser, då den annars måste befara, att tullen omedelbart slopas. Att ha tillgång till ett tullskydd vid kartellförhandlingarna är för industrien av mycket större betydelse än möjligheten att utnyttja detta tullskydd i prisstegrande syfte. Industrien vore i dylika fall säkerligen villig att förbinda sig att icke utnyttja tullskyddet på sistnämnda sätt, därest någon form för lämnandet av en dylik garanti kunde utfinnas. Vid avsättningen till den svenska exportindustrien kan något så-

dant utnyttjande överhuvud taget icke ifrågakomma, då denna industri har möjlighet att erhålla restitution för den tull, som erlagts för den i exporten ingående importvaran.

Ovan anförda allmänna synpunkter gälla i hög grad förhållandena vid den i motionen avsedda varan volframjärn. En tull å denna produkt har även betydelse som ett medel för arbetslöshetens bekämpande; tillverkningen kräver betydligt mer arbetskraft per ton produkt än övriga inom landet framställda ferrolegeringar. Då avsikten är att denna tull ej skulle utnyttjas i prisstegrande syfte utan endast för att vid kartellförhandlingar tillförsäkra den svenska industrien hela hemmamarknaden och även en del av exportmarknaden, skulle tullbeloppet kunna tilltagas mycket högt utan nämnvärd nackdel för konsumenterna.

Motionens syfte torde emellertid i huvudsak kunna uppnås, om tullen fastställes till 35 kronor för 100 kg., motsvarande knappt 8 % av produktens värde 1930.

På grund av vad som ovan anförts, hemställes,

att volframjärn måtte åsättas en tull av 35 kronor för 100 kg.

Stockholm den 20 januari 1933.

Ad. Lindgren.